نفت و انرژی

تأمین ۷۰ درصد انرژی کشور به عهده شبکه گاز است

مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران از دستیابی به پوشش ۹۶درصد گازرسانی در کشور خبر داد و گفت: شرکت ملی گاز ایران تلاش‌های گسترده‌ای برای ارتقای سهم گاز در سبد انرژی خانوارها انجام داده؛ به‌طوری که تأمین حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد از انرژی کشور به عهده شبکه گاز است.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، هوشنگ صیدائی ضمن بررسی چالش‌های جغرافیایی و فنی پروژه‌های گازرسانی در مناطق دورافتاده، گفت: کار در مناطق کوهستانی برای هر دستگاه خدماتی دشوار است. اما برای شرکت ملی گاز ایران به دلیل ضرورت تبعیت از استانداردهای فنی، این سختی دوچندان می‌شود.

وی با اشاره به اینکه وجود سنگلاخ‌ها و پوشش گیاهی در مسیرها، هزینه‌های اجرایی پروژه‌ها را چند برابر می‌کند، افزود: برای جلوگیری از قطع درختان و حفظ محیط زیست در مناطق کوهستانی، انحراف‌هایی در مسیر خطوط لوله ایجاد که در افزایش هزینه‌ها تأثیر دارد.

مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز در پاسخ به پرسشی درباره روش‌های نوآورانه و فنی برای حل مسائل مناطق سخت‌گذر بیان کرد: براساس همان استانداردهای پیشین عمل می‌کنیم، اما تمرکز بر «مقاوم‌سازی» است. برای مثال، در عبور از رودخانه‌ها که به دلیل وزن زیاد لوله‌ها و سیلاب‌های زمستانی کار حساسی است، مهندسان مسیرها را به‌گونه‌ای طراحی می‌کنند که با کمترین هزینه و بیشترین ایمنی اجرا شود.

صیدائی با اشاره به حوادث اخیر گفت: در بارندگی‌های انتهای ۱۴۰۴ و اوایل ۱۴۰۵ در استان ایلام و در لستان سی‌خیز گلستان، در بسیاری از نقاط خاک روی لوله‌ها شسته شد و خطوط بیرون آمدند؛ اما بلافاصله اقدام‌های مقاوم‌سازی انجام شد تا در سال‌های آینده، حتی با وقوع سیلاب، شبکه دچار مشکل نشود.

تأمین انرژی ۹۶درصد جمعیت

وی تصریح کرد: در سال‌های اخیر، شرکت ملی گاز ایران تلاش‌های گسترده‌ای برای ارتقای سهم گاز در سبد انرژی خانوارها انجام داده؛ به‌طوری که تأمین حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد از انرژی کشور بر عهده شبکه گاز است. این موفقیت حاصل پیگیری‌های مستمر در ۳۱ استان کشور و اجرای پروژه‌های دشوار گازرسانی در مناطق سخت‌گذر و کوهستانی است که پیش از این از نعمت گاز محروم بودند. مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز درخصوص آمارهای پیشرفت این پروژه در کشور یادآور شد: در بخش شهری با چالشی روبه‌رو نیستیم و ۱۲۶۶ شهر گازرسانی شده‌اند؛ یعنی بیش از ۹۹درصد شهرها را پوشش داده‌ایم. صیدائی درباره وضع گازرسانی روستایی تصریح کرد: اکنون حدود ۸۸درصد پوشش روستایی داریم که با پیشبرد پروژه‌های در دست اقدام، این رقم به ۹۰درصد می‌رسد؛ به‌گونه‌ای که سرجمع شهری و روستایی، حدود ۹۶درصد گازرسانی انجام شده است و فقط ۴درصد از جمعیت باقی مانده‌اند که برای این بخش نیز باید برنامه‌ریزی شود. وی با تبیین سیاست‌های تازه در سایه تاراژی‌های انرژی افزود: با توجه به روندی که پیش می‌رود، سیاست شرکت ملی گاز ایران این است که فقط پروژه‌هایی که بیش از ۵۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت دارند به پایان برسانیم و برای مناطقی که گاز ندارند، انرژی‌های جایگزین را برنامه‌ریزی کنیم.

تغییر استراتژی در رویارویی با تاتراژی انرژی

مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز در ادامه به تکالیف دولت در تأمین انرژی اشاره کرد و گفت: موظف هستیم به هر ایرانی در هر نقطه‌ای، انرژی ارائه دهیم. دولت بررسی می‌کند که برای هر منطقه مسکونی، کدام انرژی (اعم از نفت سفید، برق یا خورشیدی) از نظر اقتصادی مناسب‌تر باشد. همه دستگاه‌ها موظف به تأمین ۲۰درصد مصرف برق خود از انرژی خورشیدی هستند. ازاین‌رو، دو پروژه بزرگ در استان‌های خراسان رضوی و اصفهان در حال اجراست و در دیگر استان‌ها پروژه‌های کوچک‌تری در پشتیبام ادارات‌ها و ساختمان‌ها در حال انجام است.

صیدائی به تأثیرات اجتماعی گازرسانی پرداخت و تصریح کرد: زمانی کوچ از روستا به شهر یک افتخار و مسئله فرهنگی به شمار می‌آمد، اما پس از گازرسانی به روستاها، شاهد مهاجرت معکوس بودایم. اکنون بسیاری از کارمندان شهری، خانه‌ای در روستا دارند و زمان زیادی را آنجا می‌گذرانند؛ زیرا زندگی روستایی آنزمن بر ایجاد منبع درآمد و تولید، از نظر روحی و روانی به نفع آن‌هاست. وی ادامه داد: اکنون مردم به روستاهایی که خدمات دارند برگشته‌اند و با رضایت از خدماتی که ارائه می‌دهیم استفاده می‌کنند؛ برای مثال، در قبوض گاز متوجه می‌شویم که فرد در روستا زندگی می‌کند. اما قبض گازش بالاست؛ وقتی بررسی می‌کنیم می‌بینیم شغل خانگی دارد. تعداد این شغل‌های خانگی هم بسیار زیاد و متنوع است که سبب درآمدزایی در خود روستا شده است.

مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران با مقایسه وضع کنونی با دوران پیش از گازرسانی تأکید کرد: ورود گاز و جایگزینی آن با نفت سفید و کپسول، به مصیبت مردم کمک کرد و هزینه‌ها را کاهش داد. پیش از این مردم در روستاها سختی‌های زیادی برای حمل کپسول و نفت داشتند. انتظار ما این است که این راحتی سبب هدردادن این نعمت خدادادی نشود.

اقتصادِ سرگردان در میانه جنگ و صلح:

اقتصاد کشور، نیازمند روایت‌های جدیدی است

جنگ همه قواعد بازی را تغییر می‌دهد، صلح نیز فرصت ترمیم را فراهم می‌آورد اما اقتصاد ایران این روزها جایی میان این دو ایستاده است؛ جایی که نه صدای بحران می‌آید و نه زندگی از حرکت ایستاده است.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، اقتصاد ایران طی دهه‌های اخیر، تجربه‌های گوناگونی از مواجهه با ریسک‌های سیستماتیک را پشت سر گذاشته است. با این حال، رویدادهای مرتبط با درگیری نظامی اسفند ماه، فصلی تازه در مدیریت انتظارات اقتصادی باز کرد. این روزها کشور در ایهام دو گانه «نه جنگ، نه صلح» به سر می‌برد و بدیهی است که این دوگانه چالش‌های منحصر به فردی را ایجاد خواهد کرد. وقتی از «نه جنگ، نه صلح» سخن می‌گوییم، به وضعیتی اشاره داریم که در آن، چتر امنیت کامل و صلح پایدار برقرار نیست، اما اقتصاد نیز از حرکت نایستاده. در این فضا، برخلاف یک جنگ تمام‌عیار که کل منابع را بسیج می‌کند یا یک دوره ثبات که امکان برنامه‌ریزی بلندمدت را فراهم می‌کند، اقتصاد با پدیده ناطمینانی مواجه می‌شود. ویژگی این ناطمینانی آن است که به صورت مقطعی و با شدت بالا بروز می‌کند و سپس فروکش می‌کند. فعال اقتصادی نه می‌تواند آن را نادیده بگیرد؛ چرا که تکرارش محتمل است، نه می‌تواند به طور کامل از چرخه خارج شود چرا که زندگی جریان دارد. این فضای منحصربه‌فرد، عقلانیت اقتصادی را به سمتی سوق می‌دهد که در ادبیات اقتصاد سیاسی، از آن به عنوان ثاب آوری سخن می‌گویند. در این شرایط، سرمایه به طور تزریزی از بخش‌هایی که تقدشوندگی پایین و افق بازگشت طولانی دارند، خارج می‌شوند. این یک پدیده کاملاً منطقی و قابل مشاهده در تمام اقتصادهای درگیر با تنش‌های متنوع است. در چنین شرایطی مهمترین سوالی که پیش می‌آید این است که «سرمایه به کدام سو روانه می‌شود؟» در لحظات حادّ، نخستین مقصد برای سرمایه گذاری، بازارهایی مانند سکه بهار آزادی، طلای آب‌شده و ارزهای خارجی با قابلیت مبادله آسان است. جذابیت این بازارها نه صرفاً در افزایش قیمت، بلکه در امکان نقدشوندگی آنی نهفته است. فعال اقتصادی در اینجا به دنبال سفته‌بازی محض نیست، بلکه انوبت نخستش، حفظ قدرت خرید و قابلیت حمل و نقل آسان ثروت است. این یک رفتار عقلایی در مواجهه با ایهام‌های مقطعی است. با تداوم نسبی وضعیت حتی اگر شدت شوک‌ها کم شود، سرمایه به سمت دارایی‌های واقعی مصرفی مانند مسکن های به‌اصطلاح نقلی یا همان آپارتمان‌های کوچک متراژ و خودروهای پرتقاضا روانه می‌شود. به گزارش زمان به نقل از مهر، تحلیل‌های اقتصاد رفتاری نشان می‌دهد در این مرحله، افراد نه با هدف سرمایه‌گذاری، بلکه با انگیزه تبدیل پول به کالایی که در هر شرایطی ارزش مصرفی خود را حفظ می‌کند، عمل می‌کنند. این بخش از بازار، نقش انبار ارزش را برای طبقه متوسط ایفا می‌کند و چسبندگی خاصی به رکودهای مقطعی ندارد. در بدبینانه ترین شکل، سرمایه بزرگ و عمدتاً تغییرمولد، راه خروج از کشور را در پیش می‌گیرد. اما نکته تحلیلی مهم آن است که این مسیر برخلاف تصور عمومی، بسیار پرهزینه و پرریسک است. در وضعیت نه جنگ، نه صلح، که مرزهای رسمی و تغییرسمی به شدت تحت رصد هستند، هزینه جابجایی پول افزایش می‌یابد. این افزایش هزینه، خود به عاملی بازدارنده تبدیل می‌شود و بسیاری از سرمایه‌ها را وادار به ماندن و جستجوی راهی برای بقا در داخل می‌کند. در واقع، همین فضای ناامن پیرامونی، ناخواسته حصاری ایجاد می‌کند که می‌تواند به شرط هوشمندی سیاستگذار، به یک دژ تبدیل شود. شاخص تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، که نماینده سرمایه‌گذاری در ماشین‌آلات، ساختمان و تجهیزات مولد است، در چنین فضایی به طور طبیعی تحت فشار قرار می‌گیرد. اما کاهش این شاخص، پایان ماجرا نیست. تجربه اقتصاد ایران نشان می‌دهد که نوع سرمایه‌گذاری تغییر می‌کند نه لزوماً حجم آن و در فضای نه جنگ، نه صلح، شاهد انتقال سرمایه از پروژه‌های عظیم، بلندمدت و وابسته به تأمین مالی خارجی، به سمت سرمایه‌گذاری‌های خُرد، سریع‌بازده و مبتنی بر زنجیره‌های تأمین داخلی هستیم این یک تغییر ساختاری است که اگر به رسمیت شناخته شود، می‌تواند پایه‌های اقتصاد را مقاوم‌تر کند. به بیان دیگر، به جای احداث یک کارخانه تولیدکنندهٔ فولاد، ممکن است صدها کارگاه کوچک قطعه‌سازی یا بستجدنی مواد تقابی شکل بگیرد. این واحدها به دلیل مقیاس کوچک، انعطاف‌پذیری بالایی در برابر شوک‌ها دارند و می‌توانند نبض تولید را در بدترین شرایط هم زنده نگه دارند. از منظر اقتصاد کلان، تعمیق تولید داخلی و گسترش چتر اشتغال خُرد یک فرصت است. چالشی که باقی می‌ماند نحوه اتصال این واحدهای کوچک به شبکه‌های صادراتی و تأمین مالی پایدار است که می‌تواند موضوع سیاست‌گذاری‌های دقیق باشد. پذیرش این پیش‌فرض که اقتصاد ایران تا آینده‌ای قابل پیش‌بینی با موج‌های متناوب ناطمینانی روبه‌روست، ما را به ضرورت راهبردی بازطراحی ابزارهای مالی برای دوران عدم‌قطعیت، می‌رساند. در نهایت، فضای نه جنگ، نه صلح یک آزمون بزرگ برای هوش جمعی اقتصاد ایران است. این وضعیت به ما نشان می‌دهد که جریان سرمایه نه نابود می‌شود و نه لزوماً به دشمنی قسم‌خورده علیه تولید تبدیل می شود، بلکه به دنبال قالبی امن برای ماندن و رشد کردن می‌گردد. هنر سیاست‌گذار و تحلیلگر، شناخت این قالب‌های جدید و حمایت از آن‌هاست؛ قالب‌هایی که می‌توانند ناطمینانی را از یک تهدید همیشگی، به یک متغیر قابل مدیریت در معادلات اقتصادی تبدیل کنند. اقتصاد ایران در این برهه، نیازمند روایت‌های جدیدی است که بر اساس واقعیت‌های میدانی، راه‌های خلاقانه خلق ثروت و حفظ سرمایه را شناسایی کنند. تمرکز صرف بر خروج سرمایه، تصویری ناقص از ماجراست. بخش مهم دیگر داستان، بقای مولد و انطباق هوشمندانه فعالان اقتصادی‌ای است که یاد گرفته‌اند در کشاکش سکوت و صدا، مسیر خود را بیابند.

طرح‌ها و لوایح جدید منوط به گزارش نیازسنجی و اثربخشی اقتصادی شوند

امامی‌راد گفت: هر طرح و لایحه باید پیش از ورود به صحن، گزارش نیازسنجی مردمی و اثربخشی اقتصادی داشته باشد.

به گزارش زمان به نقل از تسنیم، حسین امامی‌راد، نماینده مردم چناران، طرقبه‌شاندیز و گلبهار در مجلس شورای اسلامی ضمن تبریک به پیام اخیر رهبر معظم انقلاب، آیت الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای به‌مناسبت آغاز سومین سال فعالیت مجلس دوازدهم، گفت: این پیام حاوی دو مطالبه اساسی و راهبردی است. وی با استناد به بخش‌هایی از پیام رهبر انقلاب ، گفت: مقام معظم رهبری صراحتاً فرمودند: «لازم است مصوّبات مجلس با مسائل اصلی کشور و نیازهای مردم نسبتی مستقیم و مشهود داشته باشد» و در ادامه تأکید کردند: «اختلافات تغییرموجّه و حتی موجّه را به تنازع و تفرقه تبدیل نکنند». این دو خواسته، ستون‌های اصلی تحول در قوه مقننه است. نماینده چناران در تبیین چرایی این مطالبات، با اشاره به تعبیر مقام معظم رهبری که مجلس را «حصاره ملت، مظهر مردم‌سالاری دینی و رکن قانون‌گذاری» معرفی فرمودند، اظهار داشت: دلیل اوّل این است که متأسفانه در برخی موارد، قوانین تصویب‌شده در مجلس با «گره‌گشایی از دغدغه‌های مردم خصوصاً مسائل اقتصادی و معیشتی، رونق تولید و اشتغال، مهار تورم و گرانی» که رهبر معظم انقلاب بر آنها تأکید کردند، فاصله داشته است. ایشان در پیام خود اولویت‌های روشنی چون ثبات اقتصادی، کاهش تورم، مدیریت نقدینگی، رونق تولید، اصلاح برنامه هفتم پیشرفت و بازسازی خسارات جنگ تحمیلی دوم و سوم را برشمردند. بنابراین، هر قانونی که به این اولویت‌ها گره نخورد، در تراز «ملت مبموث شده» حسب تعبیر مقام معظم رهبری نیست. امامی‌راد گفت: این مطالبه، ذهن ما را به سمت احمد، و شناسایی نیازها و اولویت‌بندی مسائل کشور هدایت می‌کند. وی ادامه داد: رئیس مجلس شورای اسلامی چند سال پیش، صراحتاً گفتند: «ما هم در تشخیص اولویت‌ها و هم در حل مسائل مشکل داریم». این اعتراف صادقانه، نشان می‌دهد که گاهی مجلس با یا حاشیه‌ها می‌پردازد، یا قوانینی تصویب می‌کند که هیچ نسبتی با گره‌های اصلی زندگی مردم ندارد. وی خاطرنشان کرد: مجلس باید صدای مردم و جلیقه‌ها تحقق اراده و خواست آنان باشد. وی با انتقاد از برخی از طرح‌ها و لوایحی که به مجلس ارائه می‌شود، گفت: برخی بی‌توجه به اولویت‌های اساسی کشور و مردم، به دنبال طرح موضوعات حاشیه‌ای، جناحی یا دست چندم هستند که عملاً فرسنگ‌ها با زندگی و مشکلات مردم جامعه فاصله دارد. امامی‌راد تصریح کرد: مجلس زمانی بیشترین انطباق را با اراده ملت خواهد داشت که از «محل پیگیری مطالبات پراکنده و کوتاه‌مدت» به «نهاد حل مسئله ملی» تبدیل شود؛ نهادی که تصمیماتش مبتنی بر شواهد علمی، شفاف، پاسخگو، آینده‌نگر و متمرکز بر اولویت‌های واقعی کشور باشد.

وی افزود: در چنین شرایطی، مجلس می‌تواند نقش محوری خود را در حل ابرچالش‌هایی مانند تورم، رشد اقتصادی، تاتراژی انرژی، بحران آب، مسکن و اصلاح ساختار حکمرانی و... ایفا کند. امامی‌راد افزود: دلیل دوم، هشدار قاطع رهبر معظم انقلاب درباره توطئه دشمن است. ایشان در پیام خود فرمودند: «طرح و نقشه کور دشمن پس از جنگ تحمیلی و فشار اقتصادی و محاصره تبلیغاتی و سیاسی، ایجاد تفرقه و تجزیه اجتماعی است». تأکید کرد: ما نماینده‌گان می‌خواهیم با تبدیل اختلافات به نزاع، خوراک رسانه‌ای به دشمن بدهیم. مجلس در تراز انقلاب، جایی است که نقد و استدلال جای تخریب و اتهام‌زنی را می‌گیرد. وی برای الزام به رعایت «تشخیص صحیح اولویت‌ها» پیشنهاد کرد: هر طرح و لایحه باید پیش از ورود به صحن، گزارش «نیازسنجی مردمی» و «اثربخشی اقتصادی» داشته باشد. وی در پایان با اشاره به تعبیر رهبری که «صدای نماینده‌گی به‌مثابه سنگر خط مقدّم تحوّل در مسیر پیشرفت کشور است»، خاطرنشان کرد: مجلس دوازدهم اگر می‌خواهد در تراز «ملت مبموث شده» و شایسته خون شهدایی چون «امام شهید (اعلی‌الله مقامه الشریف)» عمل کند، چاره‌ای جز التزام عملی به این دو مطالبه ندارد. هم «مسئله‌محوری» و هم «انسجام‌آفرینی» دو بال کارآمدی مجلس است که رهبری امروز چراغ راه آن را فراروی نماینده‌گان قرار داده‌اند. امامی راد گفت: ان‌شاءالله با عمل به منویات ایشان، مجلس به «نهادی پیشران» در حل مسائل کشور تبدیل خواهد شد.

استاندارد، تنها مرجع رسمی برگزاری جایزه ملی کیفیت در کشور

معاون ارزیابی کیفیت سازمان ملی استاندارد ایران با تأکید بر جایگاه قانونی جایزه ملی کیفیت ایران، از فعالان اقتصادی و بنگاه‌های تولیدی و خدماتی خواست در انتخاب فرآیندهای ارزیابی و دریافت نشان‌های کیفیت، فقط به مراجع رسمی و قانونی کشور توجه و از مشارکت در برگزاری جوایز تغییرسمی پرهیز کنند.

به گزارش زمان به نقل از سازمان ملی استاندارد ایران، محمودرضا طاهری دیروز یکشنبه با اشاره به برگزاری برخی همایش‌ها و اعطای جوایز با عنوان کیفیت توسط نهادها و مجموعه‌های مختلف اظهار داشت: بر اساس بند ۲۰ ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، سازمان ملی استاندارد ایران تنها مرجع رسمی سیاست‌گذاری، راهبری و برگزاری جایزه ملی کیفیت در کشور است. وی افزود: هرگونه ارزیابی، رتبه‌بندی یا اعطای جایزه با عنوان کیفیت که خارج از چارچوب‌های قانونی و بدون هماهنگی با سازمان ملی استاندارد ایران انجام شود، فاقد پشتوانه رسمی و قانونی در نظام استاندارد کشور بوده و نمی‌تواند جایگزین فرآیندهای ارزیابی معتبر، فرآیندهای تخصصی و سازوکارهای نظارتی مشخص، بستر رسمی سنجش و ارتقای کیفیت در کشور محسوب می‌شود و مشارکت در این فرآیند می‌تواند تصویری دقیق از بلوغ سازمانی و عملکرد کیفی بنگاه‌ها ارائه دهد. وی در پایان از تولیدکنندگان، ارائه‌دهندگان خدمات و فعالان اقتصادی دعوت کرد با تمرکز بر استقرار نظام‌های مؤثر مدیریت کیفیت و مشارکت در فرآیندهای رسمی ارزیابی، در مسیر ارتقای کیفیت، افزایش رقابت‌پذیری و توسعه پایدار گام بردارند.

نگاه روز

توافق احتمالی مسیر اقتصاد را تغییر می‌دهد

یک تحلیل‌گر اقتصادی با اشاره به نقش حذف ارز ترجیحی در جهش چشمگیر تورم، هشدار داد اگر قیمت حامل‌های انرژی افزایش یابد و یک شوک انرژی به اقتصاد وارد شود، انفجار تورمی رخ می‌دهد.

مرکز آمار ایران نرخ تورم نقطه به نقطه تا پایان اردیبهشت ماه را ۸۳.۹ درصد اعلام کرد که بیشترین تورم تجربه شده از سال ۱۴۰۰ به این سو محسوب می‌شود. منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال گذشته است. در اردیبهشت ماه امسال تورم نقطه به نقطه در حالی در آستانه ۸۴ درصد شدن قرار گرفت که در فروردین ماه این شاخص ۴-۱۰ واحد درصد کمتر بود. نرخ تورم نقطه به نقطه فروردین ماه را ۷۳.۵ درصد محاسبه کرده بودند.تورم سالانه در حالی به ۵۷.۵ درصد رسیده که تا امروز مرکز آمار ایران چنین نرخ تورمی را گزارش نکرده است. گفتنی است از دیرباز و از سال ۱۳۱۶، تورم در ایران توسط بانک مرکزی محاسبه شده اما از ابتدای دهه ۹۰، علاوه بر بانک مرکزی، مرکز آمار هم به محاسبه نرخ تورم دست زد. از آن زمان تا به امروز، در طول ۱۵ سال گذشته هم نرخ تورم نقطه به نقطه و هم تورم سالانه اردیبهشت ۱۴۰۵ بالاترین نرخی است که مرکز آمار ایران گزارش کرده است. نرخ تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها هم به رقم حیرت انگیز و تکان دهنده ۱۲۹.۸ درصد رسید که مستقیما محصول حذف ارز ترجیحی است. محمد تقی فیاضی، تحلیل‌گر اقتصادی توضیح داد: بررسی روند تورم از ابتدای فروردین ۱۴۰۴ تا پایان اردیبهشت ۱۴۰۵ نشان می‌دهد که تا پایان آذرماه ما با یک وضعیت تورمی مواجه بودیم و پس از آن با وضعیتی دیگر. یعنی تا آذرماه تورم ماهانه اعتلب حدود سه تا ۴ درصد بود و اگر بررسی کنیم میانگین تورمی تا پیش از زمستان کمتر از ۴ درصد بود. فیاضی به شوک ارزی دی ماه اشاره کرد و افزود: به طور مشخص با سیاست حذف ارز ترجیحی و پس از آن حمله ایالات متحده به ایران، تورم به نحو محسوس افزایش پیدا کرد. یعنی در دی ماه که نرخ تورم ماهانه به ۹.۹ درصد رسید، در بهمن ۹.۴ درصد شد و سپس به ترتیب ۵.۶ درصد، ۵ درصد و در اردیبهشت ۸.۸ درصد شد. بنابراین پس از حذف ارز ترجیحی تورم ماهانه میانگین به بیش از ۸ درصد رسید که بیانگر افزایش دو برابری تورم ماهانه است. فیاضی در حالی از دو برابر شدن نرخ تورم در ۵ ماه گذشته سخن گفته که از نظر او نیز پیش از اجرای حذف ارز ترجیحی هم تورم کشور بسیار بالا بود. درواقع از زمان خروج آمریکا از برجام، تورم سالانه اعتلب ۴۰ تا ۵۰ درصد بوده اما در ۵ ماه گذشته نرخ تورم سقف جدیدی را زده است و حالا ما در حال تجربه ارقامی هستیم که پیش از این تجربه نکرده‌ایم.او در مورد تورم نقطه به نقطه هم توضیح داد: این شاخص هم در فروردین پارسال ۳۸ درصد بود و تا مهر ماه به ۴۸ درصد رسید. در آبان نرخ گزارش شده به ۴۹ درصد رسید. در آذر ماه و پیش از شوک ارزی، نرخ تورم نقطه به نقطه ۵۲.۶ درصد بود و در عرض ۵ ماه به نرخ ۸۳.۹ درصدی رسیده است. به این ترتیب در ۷ ماه نخست پارسال تورم نقطه‌ای ۱۰ درصد افزایش یافت و در ۵ ماه گذشته ۳۳.۹ درصد رشد کرده است. او در ادامه افزود: به این ترتیب در طول ۱۴ ماه نرخ تورم نقطه به نقطه ۴۶ واحد درصد رشد کرد که یک اتفاق در خور توجه است. پیش از حذف ارز ترجیحی و دی ماه ۱۴۰۴ هم تورم رو به افزایش بود اما با شیبی به مرات ملایم‌تر و متلاشه اکنون یک روند نگران کننده بر قیمت‌ها حاکم شده است. با این وصف نباید انتظار داشت که تورم در خرداد ماه متوقف شود اما ممکن است شیب قیمت‌ها نسبت به اردیبهشت کمتر شود. تورم بالای کشور و وضعیت جنگی این روزهای کشور هم مانع این نبوده که برخی مدافعان اقتصاد بازار و لیبرالی، از ضرورت افزایش قیمت بنزین صحبت نکنند. این در حالی است که از نظر عموم کارشناسان این دسته از اقدامات، در شرایط فعلی به تشدید دو چندان بحران‌ها خواهد انجامید. فیاضی در این مورد پافشار داد: افزایش قیمت حامل‌های انرژی دوباره سقف تورمی تازه‌ای برای اقتصاد شکل می‌دهد. در شرایط فعلی این اقدامات بسیار پرریسک و پر خطر محسوب می‌شوند.فیاضی تأکید کرد: هیچ اصلاحات قیمتی به انتهایی مشکل اقتصاد ما را حل نمی‌کند. دولت اگر واقعا اراده و قصد اصلاحات اساسی دارد باید با یک برنامه مشخص، بر اصلاح ساختار بودجه خودش، شرکت‌های دولتی و تاتراژی بانک‌ها تمرکز کند. در تغییر این صورت صرف افزایش قیمت مشکلی را حل نمی‌کند و در بهترین حالت می‌تواند مشکل را به آینده موکول کند. چشم‌انداز کشور در حال حاضر به وضعیت ادامه جنگ و محاصره دریایی ایالات متحده گره خورده است. پر واضح است که اگر این تنش‌ها به نحوی مدیریت شوند که تحریم و جنگ به کلی کنار گذاشته شوند، اقتصاد ایران دچار یک دگرگونی خواهد شد ولی در تغییر این صورت تا پایان سال روند فزاینده تورمی ادامه خواهد داشت. فیاضی در این باره گفت: همانطوری که می‌دانید جنگ، تحریم و اکنون محاصره دریایی، فشار به اقتصاد ایران را بیشتر کرده است. روند آینده تورم به فرجام تحریم و محاصره دریایی گره خورده است. اگر تا بیش از سه ماه آینده محاصره به نحوی ادامه یابد که جلوی واردات کالا گرفته شد و امکان صادرات نفت هم سلب شود، یا یک انقباض شدید در درآمدهای ارزی مواجه خواهیم شد و آن‌گاه روند تورم به شدت بالا خواهد رفت و بحران اقتصادی هم به مرحله شدیدتری می‌رسد. این تحلیل‌گر اقتصاد کلان در مورد این‌که چه زمانی تورم احتمالاً سه رقمی خواهد شد، گفت: اگر تورم ماهانه خرداد به ۱۲ درصد برسد، در همین ماه تورم نقطه‌ای سه رقمی خواهد شد. منتها به نظر نمی‌رسد تورم ماهانه خرداد تا این اندازه بالا بشد و با فرض ادامه وضع موجود، در میانه تابستان یا اوایل پاییز احتمالاً تورم نقطه به نقطه سه رقمی شود. هر چند اگر میان ایران و ایالات متحده توافقی حاصل شود، این روند ممکن است تغییر کند.او تأکید کرد: همه چیز بستگی به وضعیت صادرات نفت ما دارد. اگر بتوان مشکل را سریعا رفع کرد، از تورم سه رقمی دور خواهیم شد زیرا یک نفاقت مهم میان ایران و دیگر کشورهایی که دچار ابرتورم شده‌اند، آن تفاوت به امکان رفع تحریم‌ها و سرازیر شدن درآمدهای نفتی برمی‌گردد. جایی که بتوانیم نفت خود را صادر کنیم و ارز حاصل از آن را وارد کشور کنیم، به سرعت روند فعلی برمی‌گردد. وی افزود: در تغییر این صورت تورم به شکل تصاعدی بالا می‌رود و ممکن است در جایی فنر تورمی در برود و اقتصاد دلارزده شود. در این شرایط دیگر همه چیز به شکل جهشی رو به بالا خواهد رفت و بحران به جایی می‌رسد که تاکنون تجربه نکرده‌ایم. اگر محاصره دریایی بیش از سه ماه طول بکشد و فضای جنگی حاکم بماند، اقتصاد ایران ظرفیت ورود به دوره ابرتورم را خواهد داشت.

فیاضی در مورد این‌که در صورت پیش‌آمدن یک توافق، نرخ تورم چقدر خواهد شد گفت: در این صورت تورم به جای سه رقمی شدن، در سال ۱۴۰۵ به حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد خواهد رسید که برای امسال نتیجه بدی نیست. در سال‌های آینده کاهش تورم، با فرض عادی شدن صادرات نفت، ادامه خواهد یافت و دوباره می‌توان امیدوار بود که کشور به یک دوره «نرمال» بر گردد، اما اگر تنش‌ها ادامه یابند، بحران فعلی تشدید می‌شود. منبع: خبرآنلاین.

zamanagahi@chmail.ir